

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Żerkowice-Skała (PLH020077)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Żerkowice-Skała (PLH020077) zatwierdzono *Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugiego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (2009/93/WE)*, a wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, tj.

- 6510 Ekstensywnie użytkowanych niżowych łąk świeżych (*Arrhenatherion elatioris*)
- 8220 Ścian skalnych i urwisk krzemianowych *Androsacion vandellii*
- 9170 Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*

Obszar wyznaczono jako specjalny obszar ochrony siedlisk Żerkowice-Skała (PLH020077) *rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Żerkowice-Skała (PLH020077) (Dz. U. poz. 2078)*.

Projekt planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Żerkowice-Skała (PLH020077) (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99)*.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii. W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze. Przeprowadzona inwentaryzacja nie potwierdziła występowania siedliska przyrodniczego 6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne *Adenostylion alliariae* i *Convolvuletalia sepium*.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu złożył do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosek znak WPN.630.46.2024.BP z dnia 2 września 2024 r. o zmianę i aktualizację danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych (również w zakresie opisu Obszaru, jego wartości przyrodniczej i znaczenia, a także zidentyfikowanych zagrożeń).

Za główne zagrożenie dla siedliska 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) uznano zaniechanie/brak koszenia, obce gatunki inwazyjne czy problematyczne gatunki rodzime. W przypadku siedliska przyrodniczego 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii* jako zagrożenie także zidentyfikowano obce gatunki inwazyjne. Dla siedliska 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*) zagrożenie stanowią ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, obce gatunki inwazyjne oraz zbyt małe zasoby martwego drewna.

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, metodyki GIOŚ oraz metodyk wskazanych przez ekspertów fitosocjologów wykonujących badania na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu poprawę stanu zachowania siedlisk przyrodniczych 6510 i 9170 oraz zachowanie siedliska 8220 w określonym stanie ochrony. W szczególności dotyczą one właściwych metod gospodarowania, usuwania gatunków ekspansywnych, czy też pozostawiania martwego drewna.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne nie zawierają wskazań, które mogłyby wpływać negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru, nie było konieczności zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań

ochronnych wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w Obszarze. Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu będzie współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 21 października 2019 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.17.2019.AH z dnia 18 października 2019 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 23 obszarów Natura 2000 (w tym dla ww. obszaru Natura 2000) Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Miasta i Gminy Lwówek Śląski.

Ze względu na ogłoszony Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, RDOŚ we Wrocławiu zrezygnowała z przeprowadzenia I warsztatów Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszaru Natura 2000 Żerkowice- Skała w formie tradycyjnej. Pierwsze spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w formie warsztatów korespondencyjnych. Osoby oraz zainteresowane instytucje zostały poinformowane (pismo nr WPN.6320.16.2020.BJ z dnia 9 września 2020 r.) o dostępnych na stronie internetowej RDOŚ we Wrocławiu materiałach dotyczących projektu planu zadań ochronnych oraz – o możliwości składania do nich uwag i wniosków w terminie 9 - 25 września 2020 r. Uczestnicy mieli

możliwość zapoznania się z rolą planu zadań ochronnych oraz trybem jego sporządzania. Ponadto przedstawiono stan wiedzy na temat przedmiotów ochrony w obszarze.

Kolejne spotkanie, także w formie korespondencyjnej miało miejsce w dniach 13 maja do 4 czerwca 2021 r. (pismo zawiadamiające WPN.6320.163.2020.BJ.1 z dnia 13 maja 2021 r.). Na stronie Regionalnej Dyrekcji udostępniono materiały prezentujące wyniki prowadzonych w terenie inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych objętych ochroną w obszarze. Wykonawca w prezentacji przedstawił mapy z lokalizacją siedlisk przyrodniczych, stan siedlisk przyrodniczych, a także istniejące i potencjalne zagrożenia.

Następne spotkanie odbyło się w siedzibie Nadleśnictwa Lwówek Śląski dnia 29 października 2021 r. Zaproszenie na spotkanie zostało przesłane członkom Zespołu Lokalnej Współpracy pismem WPN.6320.16.202.BJ.2 z dnia 20 października 2021 r. W jego trakcie wykonawca zaprezentował wyniki badań terenowych. Przedyskutowano możliwości ochrony ww. siedlisk przyrodniczych, a także możliwe zabiegi ochronne związane z gospodarką leśną. W trakcie dyskusji przeanalizowano także tereny narażone na działalność górnictw.

Przez cały okres trwania prac nad projektem planu możliwy był kontakt drogą telefoniczną i elektroniczną z Planistą Regionalnym oraz koordynatorem Planu. Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania.

Obwieszczeniem z dnia 28 kwietnia 2025 r. znak WPN.6320.6.1.2025.MŁ Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 30 kwietnia 2025 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza) w dniu 30 kwietnia 2025 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r., poz. 428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 2025 r.